

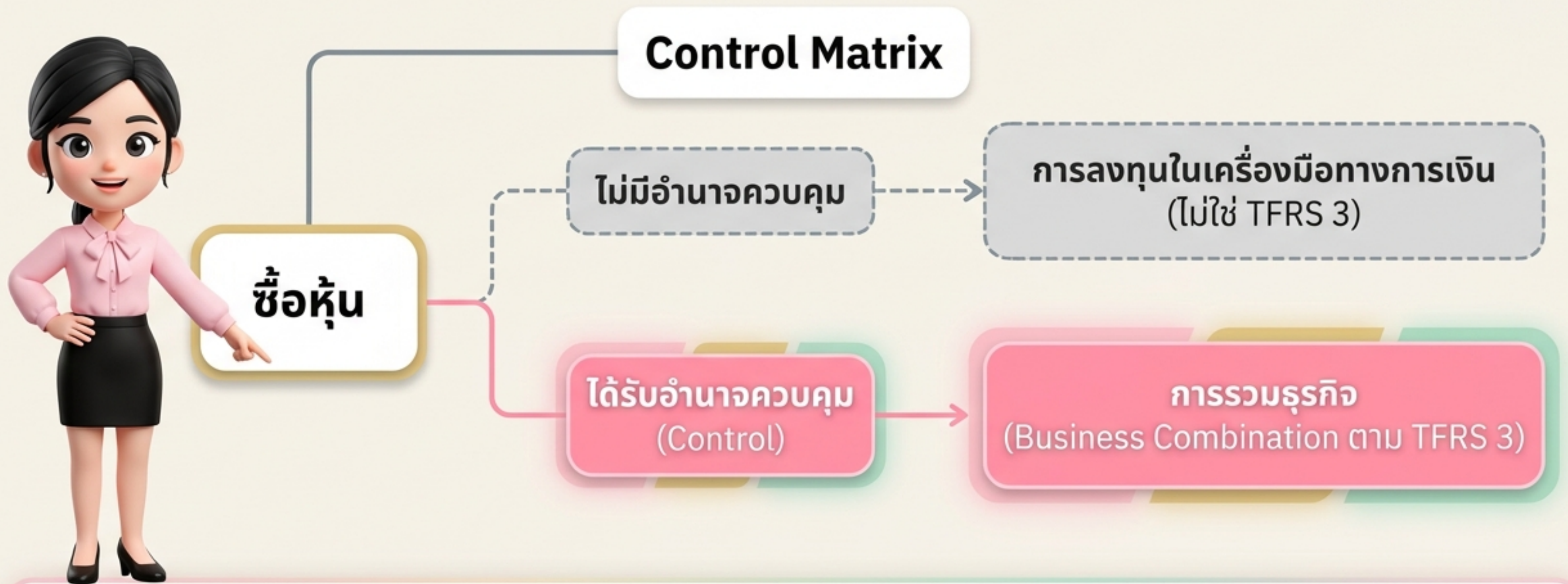
TFRS 3 Masterclass: คู่มือการรวมธุรกิจ

สรุปหลักการ 'วิธีซื้อ' (Acquisition Method)
และ 4 ขั้นตอนสำคัญแบบเข้าใจง่าย

The Junior Accountant's Playbook

หัวใจของการรวมธุรกิจ = 'อำนาจควบคุม'

การรวมธุรกิจ คือเหตุการณ์ที่ผู้ซื้อ (Acquirer) ได้มาซึ่ง '**อำนาจควบคุม**' ในกลุ่มกิจการ (Business) อย่างน้อยหนึ่งแห่ง

วิธีการทางบัญชี: เหลือเพียง 'วิธีเดียว' เท่านั้น

~~วิธีรวมส่วนได้เสีย
(Pooling of Interests)~~

ยกเลิกแล้ว!

วิธีซื้อ
(Acquisition Method)

บังคับใช้ในปัจจุบัน

Key Principle: วัดมูลค่าสิ่งที่ได้มาใหม่ด้วย
มูลค่ายุติธรรม (Fair Value) ณ วันที่เกิดรายการเสมอ

4 ขั้นตอนหลักของ 'วิธีซื้อ' (The Acquisition Roadmap)

Step 1: ระบุผู้ซื้อ
(Identifying
the Acquirer)

Step 2: กำหนดวันที่ซื้อ
(Determining the
Acquisition Date)

Step 4: ระบุ
'ค่าความนิยม' หรือ
'กำไร' จากการซื้อ

Step 3: ระบุและ
วัดมูลค่าสินทรัพย์,
หนี้สิน และ NCI

Step 1 & 2: ใครคือผู้ซื้อ? และ ซื้อเมื่อไหร่?

Step 1: ระบุผู้ซื้อ

กิจการที่เป็นฝ่าย
ได้รับอำนาจควบคุม
(มักจะเป็นผู้ที่จ่าย
เงินสด, ออกหุ้นทุน,
หรือโอนสินทรัพย์)

Step 2: กำหนดวันที่ซื้อ

วันที่ผู้ซื้อได้รับอำนาจควบคุม
'อย่างแท้จริง'
(วันที่สามารถสั่งการนโยบาย
การเงินและการดำเนินงานได้)

ต้องวัดมูลค่ายุติธรรม
ณ วันที่!

Step 3 (Part 1): ชำแหละสินทรัพย์และหนี้สินที่ได้มา

กฎข้อสำคัญ

ต้องบันทึกด้วย **มูลค่ายุติธรรม (Fair Value)** ณ วันที่ซื้อ
(ห้ามใช้ราคาตามบัญชีเดิม!)

💡 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

ต้องแยกบันทึกหากเข้าเกณฑ์
(เช่น แรนด์สินค้า, รายชื่อลูกค้า,
สิทธิบัตร) แม้ผู้ถูกซื้อจะไม่เคย
บันทึกไว้ในงบการเงินก็ตาม!

Step 3 (Part 2): ทางเลือกในการวัดมูลค่า NCI

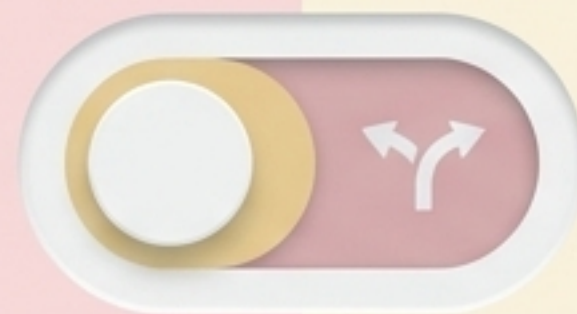
กรณีถือหุ้นไม่ถึง 100% ก็อาจมีสิทธิเลือกวัดมูลค่า NCI (ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม) ได้ 2 วิธี:

Option 1

วิธีมูลค่ายุติธรรม
(Fair Value Method)

Option 2

วิธีสัดส่วนในสินทรัพย์
สุทธิที่ระบุได้
(Proportionate Share
of Net Identifiable
Assets)

Step 4: ผลลัพธ์สุดท้าย (Goodwill vs. Gain)

Scenario A

(สิ่งของที่จ่าย > สินทรัพย์ที่ได้)

เกิด ค่าความนิยม
(Goodwill)

Note: ถือเป็นสินทรัพย์
ไม่ตัดจำหน่าย แต่ต้อง
ทดสอบการด้อยค่าทุกปี

Scenario B

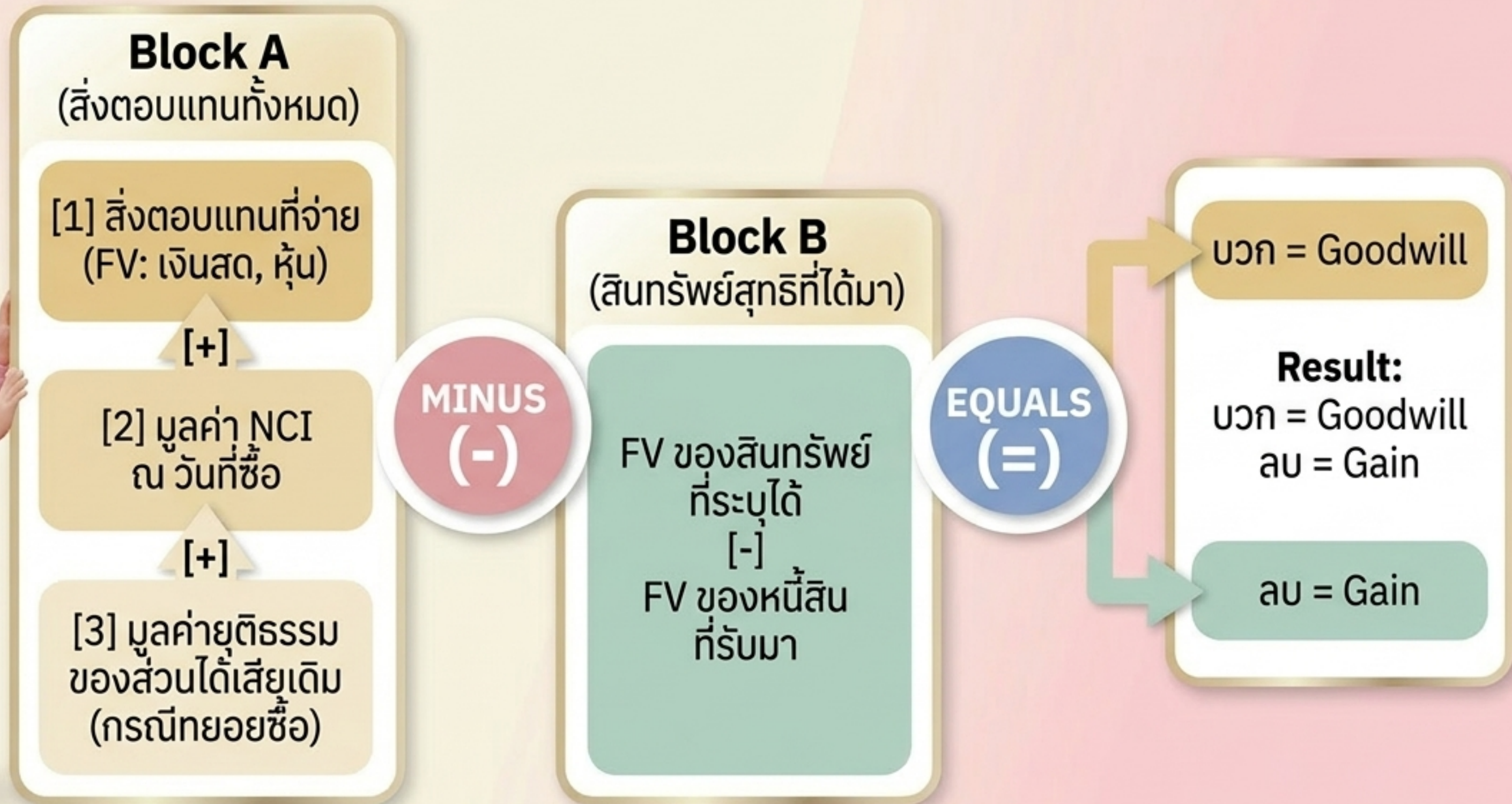
(สิ่งของที่จ่าย < สินทรัพย์ที่ได้)

เกิด กำไรจากการซื้อ
ในราคาต่ำกว่า
(Gain from Bargain Purchase)

Note: รับรู้เป็น 'กำไร'
ในงบกำไรขาดทุนทันที
ณ วันที่ซื้อ

เจาะลึกสูตรคำนวณ (The Calculation Formula)

ข้อควรระวัง: การจัดการกับ 'ต้นทุนที่เกี่ยวข้อง'

ค่าใช้จ่ายในการซื้อธุรกิจ

Examples: ค่าธรรมเนียมวิชาชีพ,
ค่าที่ปรึกษา, ค่าประเมินราคา

ค่าใช้จ่ายในการซื้อธุรกิจ
รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในงวดทันที!
(ห้ามรวมเป็นต้นทุน Goodwill)

ต้นทุนการออกหุ้น/หุ้นกู้

Examples:
ค่าธรรมเนียมจัดจำหน่ายหุ้น

นำไปหักจากส่วนเกินมูลค่าหุ้น
นำไปหักจากส่วนเกินมูลค่าหุ้น
(หรือหักจากเงินที่ได้รับจากหุ้นกู้)

Case Study: บริษัท ใหญ่ ซื้อ บริษัท เล็ก

1 The Visual Deal

บจก. ใหญ่

The Deal: ซื้อหุ้น 100%
จ่ายเป็นเงินสด 1,200 ล้านบาท

บจก. เล็ก

2 The Data Dashboard

The Target (บจก. เล็ก) Data:

สินทรัพย์สุทธิตามบัญชี
(Book Value)

= 800 ล้านบาท

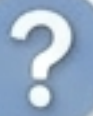
สินทรัพย์สุทธิตามมูลค่ายุติธรรม
(Fair Value)

= 1,000 ล้านบาท

Question Prompt:

กิจการต้องบันทึกบัญชีอย่างไร?

Case Study: การคำนวณและการบันทึกบัญชี

The Math

สิ่งตอบแทนที่จ่าย (เงินสด) = 1,200

หัก: FV ของสินทรัพย์สุทธิ = (1,000)

ผลต่าง = ค่าความนิยม (Goodwill) = 200

Journal Entry (สมุดรายวันทั่วไป)

	Dr.	Cr.
Dr. สินทรัพย์ต่างๆ (ตาม FV) ...	1,000	
Dr. ค่าความนิยม	200	
Cr. เงินสด		1,200

TFRS 3 Summary Cheat Sheet

CORE

รวมธุรกิจ = ได้ "อำนาจควบคุม".
ใช้ "วิธีซื้อ" (Acquisition Method)
เท่านั้น.

NCI

เลือกวัดได้ 2 วิธี: FV
หรือ สัดส่วนสินทรัพย์สุทธิ.

FV RULE

วัดมูลค่าสินทรัพย์/หนี้สินด้วย Fair Value
(ระวางสินทรัพย์ไม่มีตัวตนที่ซ่อนอยู่).

RESULT & COSTS

สูตร = สิ่งตอบแทน - สินทรัพย์สุทธิ (FV).
ส่วนเกิน = Goodwill. ขาด = Gain.
ห้าม นำค่าใช้จ่ายที่ปรึกษาไปรวมในต้นทุน
(ให้ตัดเป็นค่าใช้จ่ายทันที).